

under de Bestemmelser, man her har fastsat, fordi de Variationer, der i Kraft af Pristallet stadig bliver i Lønningerne, hver Gang de indtræder, virker irriterende rundt omkring i Familierne. Vi ved jo godt, at Arbejderkvinderne kan ikke skaffe Mad eller andet uden at have de Midler, som er nødvendige til at købe for. Jeg husker, at vor nuværende højtærede Indenrigsminister en Gang sagde, at det Pristal kunde han ønske saa langt bort, at han aldrig saa det mere. Men jeg tror, at den Gang denne Udtalelse faldt, var der en lille Smule Opgang i Pristallet. Det kan jo forklare, at Indenrigsministeren kunde udtale sig saadan.

Jeg har nu paavist, at alt det, man har fremsat mod Arbejderne, er i stort set urigtigt og uretfærdigt i allerhøjeste Grad, og jeg vil henstille til Medlemmerne af dette høje Ting, at man i sin Agitation bruger noget andre Midler end saadanne, som der her er Tale om, thi de er ganske fejlagtige.

Det er givet, at Arbejdslønningerne stadig maa staa i Forhold til, hvad det koster at leve; det erkender jeg fuldt ud; Arbejderklassen kan aldrig komme til, i et Samfund som det, vi lever i, at skrabe Penge sammen; selv om de er nok saa økonomiske, vil det ikke være muligt, naar jeg lige undtager ganske enkelte, som har faste, gode Pladser. Jeg oplevede forleden Aften et Tilfælde, som jeg gerne vil omtale, det ser jo ud til, at Videnskaben nu ogsaa er begyndt at beskæftige sig med Arbejdslønninger og Priser. Jeg sad hjemme og hørte i min Radio en Professor — jeg tror, han hed Ohlin — tale om dette Spørgsmaal. Jeg skal ikke nægte, at jeg efter at have hørt den Tale, kom til det Resultat, at har vi mange af denne Slags Professorer, ser det galt ud. Den højtærede Regering har jo vist, at man kan fjerne en Embedsmand; hvorfor skulde man saa ikke kunne fjerne en Mand som denne, der sikkert er fuldstændig galt underrettet om det økonomiske Liv her i dette Land. Vedkommende Professor sagde nemlig, at Arbejdsløsheden til Dels vil kunne afskaffes i alle Lande, naar Landene ophæver deres Toldgrænser. Tænk sikken en dejlig Anvisning! Vi lever vist ikke til den Dag, da Landene bliver enige om det; det tror jeg da ikke. Det er altsaa intet Mittel; det er i alt Fald ikke noget at anbefale os at gribe til for at hjælpe paa Arbejdsløsheden. Men saa kom han med et andet Argument; og det var,

at Arbejderne i Haandværk og Industri meget godt kunde lønnes paa samme Maade som i Landbruget, saa at man paa langt Sigt traf en Overenskomst med Arbejderen om, at han f. Eks. skulde lade sig fæste paa et eller to Aar. Det er en Del af Indholdet af Professorens videnskabelige Foredrag. De stakkels Studenter, der skal plages med saadant noget, dem beklager jeg i allerhøjeste Grad. Vedkommende burde dog vide — saa meget Kendskab har da jeg til Landbruget —, at f. Eks. en Mand, der ejer en Gaard eller et Gods, nøjagtig ved, hvor stort Arealet er, og hvor stor Arbejdskraft han skal bruge til at faa Arbejdet udført; altsaa kan han paa langt Sigt bestemme sin Arbejdskraft. Han kan ogsaa med denne Arbejdskraft blive enig om, hvad Lønnen skal være for det Aar. Men saadan gaar det jo slet ikke til, hverken i Haandværket eller i Industrien; der er det saadan, at hvis den paagældende Arbejdsgiver eller Aktieselskabsdirektør faar en Bestilling, saa ved han nøjagtigt, hvor lang Tid han skal bruge for at udføre den Bestilling; men han kan selvfølgelig ikke bestemme noget om, hvorvidt der straks er noget andet Arbejde, han kan tage fat paa, naar han er færdig med det bestilte. Altsaa er det fuldstændigt umuligt, at Industrien eller Haandværket kan ordne sine Lønninger paa samme Maade som Landbruget. Og at vore Professorer paa Universitetet skal staa og fortælle de ulykkelige Studenter saadant noget, er beklageligt. Jeg antager, at Manden bliver lønnet af vore Skatter, og vi bruger altsaa Pengene hertil paa en meget uheldig Maade. Under en Debat her holdt f. Eks. den højtærede Indenrigsminister et meget langt Foredrag om Industrien — et Foredrag, som efter min Mening var fuldstændig teoretisk, og som havde saare lidt med de reelle Forhold i Industri og Haandværk at gøre; men den højtærede Minister udtalte deri noget, som jeg syntes meget godt om, nemlig, at Arbejdet er Kilden til al Rigdom. Han glemte at tilføje, at Udbyttet skal tilfalde dem, der arbejder; men han sagde, at han anerkendte, at Arbejdet er Kilden til al Rigdom. Alene dette er dog noget, set ud fra den højtærede Ministers forældede Synspunkt; og der er for øvrigt et Parti her i Rigsdagen, som anerkender det andet Punkt, nemlig Retsstatspartiet, der erklærer, at alt Udbyttet bør tilfalde den, der udfører Arbejdet. Hvis man holder paa det, kan man komme hverandre ret